

עפ"ג 45213/06/21 - מרגלית אלבז, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

14 אוקטובר 2021

עפ"ג 45213-06-21 אלבז נ' מדינת ישראל

לפני הרכב כבוד השופטים:
אברהם אליקים, סגן נשיא [אב"ד] תמר נאות פרי אספרנצה אלון
המערערת
מרגלית אלבז,

נגד
המשיבה
מדינת ישראל

פסק דין

לפנינו ערעורים על הכרעת הדין וגזר הדין של בית המשפט השלום בחיפה שניתנו במסגרת ת"פ 45607-05-13 (כב' השופט קוטון) (להלן-בית משפט קמא).

מבוא

1. לבית משפט קמא הוגש כתב אישום נגד מרגלית אלבז (להלן- אלבז) שכלל 10 אישומים שייחסו לה בעיקר עבירות התחזות למתמחה או לעורכת דין, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בהסתמך על מצגים אלו ושיבוש מהלכי משפט. העבירות בוצעו לכאורה בין השנים 2009-2010. לאחר שמיעת הראיות (במשך יותר מ-7 שנים) זיכה בית משפט קמא את אלבז מהמיוחס לה בשלושה אישומים והרשיע אותה בחלק מהעבירות שיוחסו לה בשבעת האישומים האחרים.

בסופו של יום קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם נמצא בתווך שבין מאסר בפועל שניתן לשאת בעבודת שירות לבין מאסר בפועל למשך עשרים וארבעה חודשים, ככל שמדובר באישומים ראשון וחמישי, ובתווך שבין מאסר מותנה למאסר שניתן לשאת בעבודת שירות ככל שמדובר באישומים שני, שלישי, שביעי, שמיני ועשירי. עוד החליט בית משפט קמא לסטות מהמתחם משיקולי צדק, גם בהתחשב בנסיבותיה האישיות המיוחדות של אלבז וגזר עליה עונש של מאסר מותנה, קנס ופיצוי ל-2 מנפגעי העבירות.

2. מדינת ישראל שלא השלימה עם קולת העונש הגישה ביום 7.1.2021 ערעור (עפ"ג 11979-01-21). אלבז שלא השלימה עם הרשעתה הגישה בעצמה ערעור על הכרעת הדין (עפ"ג 45213-06-21), ולאחר מספר דחיות והמתנה להסדר ייצוגה של אלבז קיום דיון בערעורים במאוחד ביום 9.9.2020.

בתום הדיון ומבלי שגיבשנו עמדה לעניין תוצאות הערעורים, בהסכמת אלבז בקשנו מהממונה על עבודות השירות לבחון כשירותה לביצוע העבודות לאחר קבלת חוות דעת הממונה החלטתנו לסיים הדיון בנושא הערעור על הכרעת הדין.

הערעור על הכרעת הדין-ע"פ 45213-06-21

תמצית קביעות בית משפט קמא לגבי כל אישום ואישום

אישום ראשון

3. בית משפט קבע כי בשנת 2010 יצרה אלבז בהתנהגותה מצג שווא כלפי ניקול לפיו היא עורכת דין, קבלה ממנה במרמה סכום של 7,000 ש"ח כשכר טרחה עבור ייצוגה בבית משפט לענייני משפחה. אלבז התייצבה לדיון והציגה עצמה במרמה בפני בית משפט כמתמחה.

4. הנימוקים לקביעות אלו כולם מסתמכים על מהימנות העדים וכך נקבע: "דברי ניקול היו מהימנים, אמינים ומשכנעים ... דברי ניקול היו כנים ואותנטיים", בית משפט קמא לא קיבל את עדותה והסבריה של אלבז. קבע כי עו"ד מוניר חוטבא לא הכיר את ניקול ולא נתן לה שרותי עורך דין, אלבז החתימה את ניקול על המסמכים. התמחותה של אלבז מעולם לא אושרה על ידי לשכת עורכי הדין והיא ידעה על כך. עוד נקבע כי עדותו של עו"ד ציבולבה אמינה ועל פיה הוא לא אמר לאלבז כי התמחותה אושרה בידי לשכת עורכי הדין.

5. בהתאם לכך הורשעה אלבז בביצוע עבירות של התיימרות כבעל סמכות, שיבוש מהלכי משפט, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות והפרת הוראה חוקית, לפי סעיפים 282(2), 244, 415 סיפא ו-287(א) **לחוק העונשין, התשל"ז-1977** (להלן- "החוק"), ועבירת התחזות, לפי סעיף 97(א) **לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961** (להלן: "חוק לשכת עורכי הדין").

אישום שני

6. בית משפט קמא קבע כי סמוך ליום 23.8.2010 הציגה אלבז את עצמה ככזב כעורכת דין בפני גראר. על סמך מצג השווא קבלה ממנו 1,000 ש"ח כשכר טרחה ומסמכים רפואיים.

הנימוקים לקביעות אלו כולם מסתמכים על מהימנות העדים וכך נקבע "עדויות גראר ואחיו היו אמינות ומהימנות ואיני סבור כי הסתירות עליהן הצביעה הנאשמת בעדותה ובסיכומיה מעידות על כי דבריהם בשקר יסודם. דבריהם היו אמינים ומהימנים... התרשמתי ששניהם אמרו את אשר על ליבם ולפי זיכרונם, מבלי להקצין או להפריז". גם במקרה זה בית משפט קמא לא קיבל את עדותה והסבריה של אלבז וקבע כי אלבז "לא נצמדה לאמת בגרסאותיה השונות".

בהתאם לכך הורשעה אלבז בביצוע עבירות קבלת דבר במרמה לפי סעיפים 282(2) ו-415 סיפא לחוק, והתחזות לפי סעיף 97(א) לחוק לשכת עורכי הדין, היא זוכתה מעבירה של התיימרות כבעל סמכות ונקבע כי המרמה לא בוצעה בנסיבות מחמירות.

אישום שלישי

7. בית משפט קבע כי ביום 20.9.2010 הוצגה אלבז בפני כהן ונקש כעורכת דין מבלי שהיא תיקנה את המצג.

הנימוקים לקביעות אלו כולם מסתמכים על מהימנות העדים וכך נקבע "עדויותיהם של צח נקש, עידן כהן ואמו שרה כהן היו אמינות ומהימנות מאוד, ושלושתם הותירו בבית המשפט רושם חיובי ביותר. גרסאותיהם השתלבו זו בזו, תמכו זו בזו, ומהוות בסיס איתן להבנת תמונת ההתרחשות בכללותה". עדות עדה אחרת בשם לוסקי נדחתה כבלתי אמינה.

גם במקרה זה בית משפט קמא לא קיבל את עדותה והסבריה של אלבז, קבע כי גרסתה חוטאת לאמת ואינה נכונה.

8. בהתאם לכך הורשעה אלבז בביצוע עבירות של התחזות, לפי סעיף 97(א) לחוק לשכת עורכי הדין וזוכתה מעבירה של התיימרות כבעל סמכות.

אישום חמישי

9. בית משפט קמא קבע כי ביום 28.9.2010 הציגה אלבז את עצמה בכזב כעורכת דין בפני אילנה. על סמך מצג השווא קבלה ממנה 5,108 ש"ח כשכר טרחה.

הנימוקים לקביעות אלו כולם מסתמכים על מהימנות העדים וכך נקבע "אילנה יצרה קשר עם הנאשמת בעקבות טיפול מקצועי שהוענק לחברתה ציפורה קנדלקר. עדותה של ציפורה קנדלקר היתה הגיונית, סבירה, אמינה ומהימנה.... דברי אילנה הם דברי אמת ואיני סבור כי ניתן למצוא מניע זר או אפל שהביאה להעליל עלילה שקרית על הנאשמת", גם במקרה זה בית משפט קמא לא קיבל את עדותה והסבריה של אלבז וקבע כי "הנאשמת העידה בבית המשפט לתביעות קטנות עדות שאינה עדות אמת. דבריה בבית המשפט בהליך דן על אודות עדותה שלעיל, לא היו משכנעים, לשון המעטה".

בהתאם לכך הורשעה אלבז בביצוע עבירה של שיבוש מהלכי משפט ושתי עבירות קבלת דבר במרמה לפי סעיפים 282(2) ו-415 סיפא לחוק, ועבירת התחזות לפי סעיף 97(א) לחוק לשכת עורכי הדין, היא זוכתה משתי עבירות של התיימרות כבעל סמכות ונקבע כי המרמה לא בוצעה בנסיבות מחמירות.

אישום שביעי

10. בית משפט קמא קבע כי בתאריכים 28.1.2010 ו-9.12.2010 הציגה אלבז את עצמה במרמה כמתמחה בדיונים בבית משפט השלום בחיפה.

הנימוקים לקביעות אלו כולם מסתמכים על פרוטוקולים של בית משפט וכך נקבע "פרוטוקול הדיונים מדבר בעד עצמו ובשני הדיונים נרשם מפי הנאשמת המשפט: "אני מתמחה במשפטים". גם במקרה זה בית משפט קמא לא קיבל את עדותה והסבריה של אלבז

בהתאם לכך הורשעה אלבז בביצוע שתי עבירות התיימרות כבעל סמכות ועבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיפים 282(2), 244, ו-287(א) לחוק, היא זוכתה משתי עבירות של שיבוש מהלכי משפט.

אישום שמיני

11. בית משפט קמא קבע כי בדיון שהתקיים ביום 27.5.10 בבית הדין הרבני האזורי בחיפה הציגה אלבז את עצמה במרמה בפני הדיינים כמתמחה, הגם שלא קיבלה אישור להתמחות מהלשכה. בדיון טענה הנאשמת לגופו של עניין.

קביעותיו של בית משפט קמא מבוססים על פרוטוקול הדיון, נדחו העדויות הכבושות של אלבז ושל עו"ד סיון (ארי) דרעי ג'ינה.

12. בהתאם לכך הורשעה אלבז בביצוע עבירה של התיימרות כבעל סמכות, שיבוש מהלכי משפט והפרת הוראה חוקית, לפי סעיפים 282(2), 244, ו-287(א) לחוק, היא זוכתה מעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

אישום עשירי

13. על פי קביעותיו של בית משפט קמא, העדה קזמוז התלוננה נגד אלבז במשטרה. ביום 26.4.09 דרשה אלבז ממנה ללכת לבטל את התלונה, תוך שאיימה עליה שתפגע בה אם לא תעשה כן וביום 4.5.09, דרשה ממנה להזדרז לסור למשטרה כדי לבטל את תלונתה הקודמת.

בית משפט קמא לא ביסס קביעותיו על עדותה של קזמוז, מנגד קבע כי גרסת אלבז לא הייתה משכנעת ואף בגרסות עדי ההגנה התעוררו תמיהות. הבסיס שהביא להרשעה הוא שיחה של אלבז עם קזמוז, אותה שמעה חוקרת המשטרה מיכל ארבל. אלבז לא התכחשה לשיחה ובהסתמך על עדות ארבל הורשעה כאמור אלבז בהדחה בחקירה.

14. בהתאם לכך הורשעה אלבז בביצוע עבירה של הדחה בחקירה וזכותה מעבירות של התיימרות כבעל סמכות, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, איומים והתחזות.

הגנה מן הצדק - אכיפה בדרנית

15. אלבז העלתה בפני בית משפט קמא, כמו גם בנימוקי הערעור טענה של אכיפה בדרנית ולפיה עורכי דין שהיו מעורבים במעשים אלו או דומים להם לא הועמדו לדין.

16. בית משפט קמא דחה את הטענה וקבע כך "לא הוכח שאיש מהם התחזה, התיימר להיות בעל סמכות שלא הייתה נתונה לו, קיבל דבר במרמה, שיבש מהלכי משפט או הפר הוראות חוקיות. ככל שהיה דופי במעשיו של מי מהם, ואיני קובע בעניין מסמרות, נראה כי לא ההליך הפלילי מהווה את המסגרת הנכונה לטפל בכך".

תמצית טענות הצדדים

17. אלבז ניסחה בעצמה את נימוקי הערעור (ולא ביקשה להשלים נימוקים לאחר מכן). הערעור כתוב בצורה כללית ולא ממוקדת, אין בו התייחסות לקביעות ספציפיות באישום ספציפי בדרך של הפנייה לטעות שנפלה בקביעותיו של בית משפט קמא. אלבז חזרה במפורש על טענתה להגנה מן הצדק (סעיפים 32-33 לנימוקי הערעור) לפיה איש מעורכי הדין אשר טפלו בתיקי הלקוחות שהעידו בבית משפט לא הועמד לדין.

בטעון בפניו, טען סנגורה של אלבז כי לא הוכח מעבר לכל ספק סביר היסוד הנפשי של העבירות, דהיינו, שהיא התכוונה להציג עצמה כעורכת דין בניגוד לעורכי דין אמיתיים שהועסקו במשרד, תוך שהוא מסכים כי אשמתה של אלבז הייתה בכך שהיא לא תיקנה את הלקוחות שפנו אליה כעורכת דין אבל הדגיש כי לטענתה היא לא עשתה שום פעולה אקטיבית כדי להציג עצמה כעורכת דין מול הלקוחות. בדיונים היא הציגה עצמה כמתמחה מתוך טעות.

אפשרנו גם לאלבז לטעון בפניו, היא מיקדה טענותיה בדבר האכיפה הדרנית והפנתה למשל לעובדה כי עו"ד חוטא נחקר כמוה תחת אזהרה, אך לא הועמד למשפט. עוד הפנתה למחדלים בחקירה.

18. ב"כ המדינה ביקשה לדחות הערעור על הכרעת הדין מאחר ומדובר בערעור כללי שלא מתמודד עם קביעותיו המפורטות והמנומקות של בית המשפט. למעשה, אינו טוען שום דבר כנגד הכרעות בית המשפט באישומים הספציפיים ואין להתערב בממצאי מהימנות מובהקים שנקבעו בכל אישום ואישום.

אשר לטענת אכיפה בדרנית, הבהירה כי בנו גנות ועו"ד חוטבה נחקרו תחת אזהרה, אולם לא נמצאו די ראיות בעניינם. לא מדובר במצב בו יש ריבוי מבצעים ורק מישהו או חלקם עומד לדין. למעשה, המערערת היא העוגן המרכזי של האישומים הללו. המתלוננים הגיעו אליה מאחר וסברו שהיא עורכת דין, מצג השווא נעשה על ידה ועל ידה בלבד.

דין בערעור על הכרעת הדין (ע"פ 45213-06-21)

19. בטרם אנתח טענות הצדדים אפנה לכלל כפי שנקבע על ידי כבוד הנשיאה חיות בדנ"פ 1042/20 פלוגי נגד מדינת ישראל (6.4.2020):

"הלכה מושרשת היא כי ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בממצאי עובדה ובקביעות מהימנות של הערכאה הדיונית. הטעם המרכזי שבבסיס הלכה זו הוא כי "בדרך כלל יש לערכאה הדיונית בעניינים אלה יתרון מובהק על פני ערכאת הערעור, כמי שהתרשמה באופן ישיר ובלתי אמצעי מן העדים שהעידו בפניה".

20. הכרעת הדין ארוכה (148 עמודים) מפורטת ומנומקת היטב. בית משפט ניתח כל טענה וכל עדות בדקדקנות ובזהירות (ובנימוקי הערעור גם לא הועלתה טענה לפגם כלשהו בנושא זה). בית משפט זיכה את אלבז מ-3 אישומים מתוך 10 וגם באחרים היא הורשעה לאחר בחינה מעמיקה של הראיות רק בחלק מהעבירות. ראו למשל הקביעה כי בכל המקרים של המרמה, היא לא הגיעה לכדי מרמה בנסיבות חמורות כטענת המאשימה.

21. כפי שסקרתי לעיל, הכרעת הדין מבוססת על קביעות מהימנות מובהקות. בכל המקרים לא התקבלה עדותה של אלבז והסבריה, חלקם כבושים חלקם בלתי סבירים. ובשני המקרים שבהם לא נדרשה קביעת מהימנות ההרשעה מסתמכת על 3 פרוטוקולים של דיוני בית משפט בהם התחזתה אלבז כמתמחה, פרוטוקולים 'המדברים בעד עצמם' - קביעת בית משפט קמא.

בנסיבות אלו ההרשעה מבוססת על קביעות מהימנות עדים מצד אחד ואין בנימוקי הערעור התייחסות ספציפית לטענות שנפלה לכאורה בקביעות אלו, אני סבור כי דין הערעור על הכרעת הדין להידחות.

22. עוד אציין כי ככל שמדובר בטענת אכיפה בררנית, כפי שקבע בית משפט קמא, לא הוכחה ברמה הנדרשת אכיפה בררנית המצדיקה ביטול כתב האישום, בית משפט ניתח את הטענות הקשורות בבנו גנות ועו"ד חוטבא שנחקרו ולא נמצאו ראיות להעמידם לדין. בית משפט נתן משקל בעת גזירת הדין לעובדה שאיש מעורכי הדין שחלקם שיתף פעולה עם אלבז, גם אם על דרך של מחדל, לא הועמד לדין.

23. ראו לעניין זה פסק דינו של כב' השופט אלרון בע"פ 7216/20 קליין נגד מדינת ישראל (18.2.2021):

"לא אחת קבע בית משפט זה כי החלטת רשויות התביעה להעמיד לדין חלק מהמעורבים בביצוע עבירה, אין בה, כשלעצמה, כדי לבסס טענה לקיומה של אכיפה בררנית. בדרך כלל תתקבל טענה זו ככל שהצביע המערער על שיקולים זרים או שרירותיות בהחלטות התביעה להעמיד לדין רק חלק מהמעורבים בפרשייה מסוימת. ברם, יתכנו מקרים חריגים בהם תתקבל הטענה אף אם לא הוכח מניע זר, ובתנאי שהתשתית הראייתית אשר בבסיס החשדות כלפי כל אחד מהמעורבים דומה".

לא הוכחה תשתית ראייתית לביסוס אשמה נגד מי מעורכי הדין האחרים, גם לא הוכח קיום שיקולים זרים בעצם העמדתה לדין של אלבז ולכן דין הטענה להידחות.

24. סיכום- לאור כל האמור לעיל אציע לחברותי לדחות את הערעור על הכרעת הדין.

א. אליקים, שופט
סגן הנשיא
[אב"ד]

השופטת תמר נאות פרי:

אני מסכימה.

ת. נאות-פרי, שופטת

השופטת אספרנצה אלון:

אני מסכימה.

א. אלון, שופטת

הוחלט פה אחד לדחות הערעור בע"פ 45213-06-21.

ניתן היום, ח' חשוון תשפ"ב, 14 אוקטובר 2021, במעמד
הצדדים.

א. אלון, שופט

ת. נאות-פרי,
שופט

א. אליקים, שופט
סגן הנשיא
[אב"ד]